



SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

25.08.2016.

Nr.125
(prot. Nr.32,5.p.)

Par būtiskas ietekmes atcelšanu savienojuma uzsākšanas publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā, tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktā, veica savienojuma uzsākšanas publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā, tirgus analīzi.

Regulatora 2016.gada 25.augusta „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, minēto tirgu Nr.2: savienojuma uzsākšana publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Regulatora mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta savienojuma uzsākšanas publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā, tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators ņem vērā Eiropas Komisijas ieteikumus attiecīgajā jautājumā.

Regulators konstatē:

1. Saskaņā ar Regulatora 2006.gada 30.jūnija lēmuma Nr.171 „Par SIA „Lattelecom” būtisku ietekmi savienojumu uzsākšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā Latvijas Republikas

teritorijā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.171) lemjošās daļas 1.punktu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV-1011, (turpmāk – SIA „Lattelecom”) ir noteikta par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi savienojumu uzsākšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā Latvijas Republikas teritorijā tirgū no 2007.gada 1.janvāra.

2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Regulators, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošais) regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2007), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
3. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.un 17.punktu, otro daļu un 30.panta pirmo daļu veica Ieteikumā 2007 noteiktā tirgus Nr.2 „Savienojuma uzsākšana publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā” analīzi.
4. Savienojuma uzsākšanas pakalpojums ir elektronisko sakaru komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina izejošās noslodzes maršrutēšanu no pieslēguma punkta elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā uz pirmo komutatīvo iekārtu pēc pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam. Šo pakalpojumu sniedz elektronisko sakaru komersants, kuram ir savs piekļuves tīkls, kurš ļauj nodrošināt balss telefonijas (gan iekšzemes, gan starptautiskās) pakalpojumu sniegšanu galalietotājiem. Pakalpojuma lietotāji ir citi elektronisko sakaru komersanti, kuri piedāvā balss telefonijas (gan iekšzemes gan starptautiskās) pakalpojumus galalietotājiem, bet kuriem nav sava piekļuves tīkla vai tas nav pietiekami plašs.
5. Regulators noteic, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā savienojuma uzsākšana publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā (turpmāk – Savienojuma uzsākšanas tirgus) (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
6. Regulators konstatē, ka Savienojuma uzsākšanas tirgus definīcijā nepieciešams iekļaut arī savienojuma uzsākšanas pakalpojuma pašam sev (*self-supply*) nodrošināšanu gan publiskajā fiksētajā elektronisko sakaru tīklā (turpmāk – fiksētais tīkls), gan publiskajā mobilajā elektronisko sakaru tīklā (turpmāk – mobilais tīkls) (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. 2014.gada 9.oktobrī Eiropas Komisija pieņēma Ieteikumu 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošs) regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk - Ieteikums).
8. Ieteikumā 2007 minētais Savienojuma uzsākšanas tirgus Ieteikumā vairs nav minēts kā tirgus, kurā var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana.
9. Lai gan Savienojuma uzsākšanas tirgus vairs nav minēts Ieteikumā, tomēr Ieteikums nosaka, ka katrs tirgus, kurā Regulators ir konstatējis elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū, ir atkārtoti jāanalizē, jāizvērtē elektronisko sakaru komersantu ietekme tirgū un jāpārskata piemērotās saistības.
10. Ņemot vērā, ka Savienojuma uzsākšanas tirgus pēc Ieteikuma pieņemšanas vairs nav starp tiem tirgiem, kuros Eiropas Komisija rekomendē piemērot *ex ante* (apsteidzošu)

regulēšanu, tad, lai noteiktu tirgus, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana, jāizvērtē trīs kumulatīvi kritēriji. Pirmais kritērijs ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū. Otrais kritērijs ir tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai konkrētais tirgus ir tāds, ka, piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.

11. Tirgus ir uzskatāms par tirgu, kurā nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu, tikai tad, ja tas atbilst visiem trim šā lēmuma konstatējošās daļas 9.punktā minētajiem kumulatīviem kritērijiem. Ja kaut viens no kumulatīviem kritērijiem liecina, ka konkrētā tirgū nav lietderīgi piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu, tad konkrētais tirgus uzskatāms par tādu, kurā nav nepieciešama Regulatora iejaukšanās.
12. Regulators 2016.gada februārī veica Ieteikumā 2007 noteiktā tirgus Nr.2 „Savienojuma uzsākšana publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā” trīs kumulatīvo kritēriju testu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
13. Ņemot vērā tirgus definīciju, Regulators ir noteicis, ka savienojuma uzsākšanas publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā, pakalpojuma sniegšanas ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir Latvijas Republikas teritorija.
14. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un ar Regulatora 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 "Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem elektronisko sakaru nozarē" veica konsultāciju ar tirgus dalībniekiem.
15. Regulatora paziņojums par konsultāciju dokumenta „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (2007/879/EK), minēto tirgu: Nr.2 – Savienojuma uzsākšana publiskā telefonu tīklā, ko nodrošina fiksētā vietā” (turpmāk – konsultāciju dokuments) ievietošanu Regulatora mājaslapā internetā 2016.gada 3.martā tika publicēts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” Nr.44. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Regulators lūdz tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Regulatoram pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.
16. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „Lattelecom” 2016.gada 1.aprīļa vēstulē Nr.LTC-K-16-4349 (turpmāk – Vēstule) izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu.
17. SIA „Lattelecom” Vēstulē norāda, ka nav nekāda pamata novilcināt saistību atcelšanu un lūdz pēc iespējas ātrāk Regulatoru atcelt Lēmumu Nr.171.
18. 2016.gada 25.februārī Regulators nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora 2016.gada 25.februāra vēstule Nr.2-2.76/445) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2016.gada 22.martā Regulators saņēma Konkurences padomes 2016.gada 22.marta vēstuli Nr.5-9/339, kurā Konkurences padome norādīja, ka tā piekrīt noteiktajām tirgus definīcijām, argumentācijai par tirgus analīzes rezultātiem, t.sk. – par fiksētās un mobilās balss telefonijas pakalpojumu aizstājamību, kā arī atbalsta nepieciešamību atcelt ar Lēmumu Nr.171 SIA “Lattelecom” noteiktās saistības Savienojuma uzsākšanas tirgū noteiktajā kārtībā un termiņos.
19. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktu Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un Eiropas

Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) saskaņošanai uz vienu kalendāra mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam elektronisko sakaru komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.

20. 2016.gada 31.maijā Regulators paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu Savienojumu uzsākšanas tirgū. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2016.gada 31.maijā ar lietas Nr.LV/2016/1872.
21. Regulators 2016.gada 29.jūnijā saņēma Eiropas Komisijas 2016.gada 29.jūnija vēstuli Nr.C(2016)4209 „Par Komisijas lēmumu lietā LV/2016/1872: Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu uzsākšana fiksētā vietā publiskajā telefona tīklā Latvijā” (turpmāk – Eiropas Komisijas vēstule), ar ko Eiropas Komisija saskaņo Regulatora plānoto pasākumu kopumu Savienojuma uzsākšanas tirgū. Eiropas Komisija Eiropas Komisijas vēstulē aicina Regulatoru pārskatīt plānoto termiņu, ar kuru tiek atcelts Lēmums Nr.171 - divpadsmit mēnešus pēc šā lēmuma spēkā stāšanās .
22. Eiropas Savienības dalībvalstu regulatori un BEREC savu viedokli par plānoto pasākumu kopumu Savienojuma uzsākšanas tirgū nav snieguši.
23. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Regulators var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiskā spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem elektronisko sakaru komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Regulators pēc iespējas ievēro Eiropas Komisijas izstrādātās tirgus analīzes un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanas vadlīnijas – Eiropas Komisijas 2002.gada 11.jūlija Vadlīnijas 2002/C165/03 tirgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.
24. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Regulators pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
25. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta otro daļu un ņemot vērā Elektronisko sakaru likuma 31.panta pirmajā daļā minētās elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Regulators nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par tirgus analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā.
26. Uz šā lēmuma izskatīšanas Regulatora padomes sēdi ir uzaicināts SIA “Lattelecom”

pārstāvis. Regulatora padomes sēdē SIA "Lattelecom" pārstāvis izteica viedokli, ka SIA "Lattelecom" piekrīt Regulatora noteiktajam Lēmuma Nr.171 atcelšanas termiņam un SIA "Lattelecom" aicina Regulatoru pēc iespējas ātrāk atcelt SIA "Lattelecom" piemērotās saistības saistītajos mazumtirdzniecības tirgos.

Regulators secina:

1. Regulators, analizējot faktisko situāciju Savienojuma uzsākšanas tirgū, secina, ka pietiekami daudz elektronisko sakaru komersantu ir pārvarējuši strukturālos šķēršļus iekļūšanai Savienojuma uzsākšanas tirgū, tādēļ minētie šķēršļi Savienojuma uzsākšanas tirgū uzskatāmi par nebūtiskiem konkurences apstākļu novērtēšanai.
2. Regulators, analizējot konkurences apstākļus Savienojuma uzsākšanas tirgū, secina, ka, Savienojuma uzsākšanas tirgus uzskatāms par tirgu ar efektīvu konkurenci.
3. Ņemot vērā, ka Savienojuma uzsākšanas tirgus, uzskatāms par tirgu ar efektīvu konkurenci, Regulators secina, ka *ex ante* (apsteidzoša) iejaukšanās šajā tirgū vairs nav nepieciešama un, ka atsevišķos izņēmuma konkurences nepietiekamības gadījumos *ex post* (pēc fakta) konkurences tiesību piemērošana būtu piemērotāka.
4. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „Lattelecom” Vēstulē izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu par Savienojuma uzsākšanas tirgus analīzi.
5. Regulators, pieņemot šo lēmumu par Lēmuma Nr.171 atcelšanu ņem vērā Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu un to, ka ir nepieciešams noteikt samērīgu termiņu, lai tiem elektronisko sakaru komersantiem, kuri izmanto SIA „Lattelecom” sniegtos savienojuma uzsākšanas pakalpojumus, ir samērīgs termiņš, kurā, informēt savus esošos lietotājus par iespējamu savienojuma uzsākšanas pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu, kā arī sakārtot savas komercietiskās attiecības. Ņemot vērā minēto, kā arī Eiropas Komisijas vēstulē pausto Eiropas Komisijas aicinājumu par Lēmuma Nr.171 atcelšanas termiņu, Regulators uzskata, ka nepieciešams noteikt pārejas periodu līdz 2017.gada 1.janvārim.
6. Veicot trīs kumulatīvo kritēriju pārbaudi, secināms, ka Savienojuma uzsākšanas tirgus neatbilst pirmajam un otrajam kumulatīvajam kritērijam, tādēļ Savienojuma uzsākšanas tirgū nav nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka Savienojuma uzsākšanas tirgū nav lietderīgi piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu un izrietoši, Savienojuma uzsākšanas tirgū neeksistē elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi tirgū, tad secināms, ka SIA "Lattelecom" vairs nav uzskatāms par komersantu ar būtisku ietekmi Savienojuma uzsākšanas tirgū, līdz ar to Lēmums Nr.171 ir atceļams.

Ņemot vērā Ieteikumu 2007, Ieteikumu un Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Regulatora 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktu, otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 30.pantu, 31.panta otro daļu, un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta

2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo daļu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

atcelt no 2017.gada 1.janvāra Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2006.gada 30.jūnija lēmumu Nr.171 „ Par SIA „Lattelecom” būtisku ietekmi savienojumu uzsākšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā Latvijas Republikas teritorijā tirgū”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis